

Nadal i els regals: un intent d'explicar-ho als nens

Dc, 20/12/2017 per Catalunya Religió

(*Carles Armengol-CR*) Nadal ha esdevingut una festa o un conjunt de celebracions tant bigarrada de sentits, de gestos, d'activitats, de tradicions pròpies i d'importades... que no ens estranya que pugui arribar a generar fatiga o estrès entre els adults i també entre els nens.

Parlant dels més petits, i mentre es vol mantenir un cert element fantàstic pel que fa als regals, pot arribar a fer difícil explicar alhora el tió, el Pare Noel, els Reis o Mags d'Orient, Sant Nicolau...

Sóc partidari de mantenir els elements fantàstics o misteriosos que poden tenir tots aquest "lliuradors" d'obsequis per aquestes dates. Sempre fins allà on sigui possible, però sense allargar una lluita agònica amb els infants més escèptics o amb ganes de descobrir les coses.

Entenc però que a pares i mestres els pot costar fer un relat que integri tant diversos personatges i "l'aleatorietat" de la seva presència en un context de pluralitat cultural i religiosa i on es perden o desfiguren costums i se n'integren d'altres, amb el suport important dels mitjans audiovisuals i la publicitat. Nens que els "caga" el tió, nens que esperen Santa Claus, d'altres que fan la carta als Reis... i alguns -no necessàriament els més afortunats- que els plouen els regals de totes bandes.

Més enllà de la necessària moderació i de l'educació per al consum que necessiten els pares, molt més que no pas els fills, cal fer un relat que ajudi a no perdre del tot el sentit. En aquest cas es difícil combatre allò que fa la família perquè no podem enfrontar-nos-hi directament però cal intentar aportar un xic de sentit.

Proposo un relat elemental que cal modular segons la condició d'edat, de cultura, d'entorn, de religió, de la persona que ens escolti. Un relat que es pot farcir dels exemples que siguin més propers als infants amb els que parlem. Ja me direu si us

dona alguna pista.

Viure l'esperit del Nadal: explicar allò que no es pot explicar

Les festes de Nadal: iguals i diferents

Les festes de Nadal són una colla de celebracions joioses, plenes de simbolismes, que al llarg del temps i en els diferents indrets de la terra, s'han viscut amb trets comuns i d'altres de diferenciats, amb costums també diversos i que es van perdent o transformant amb el pas del temps.

No és igual viure el Nadal on fa fred que on fa calor. A les grans ciutats o als pobles. No vivim igual el Nadal ara com la manera que el vivien els nostres avis o els avis dels nostres avis.

L'element central del Nadal és la celebració del naixement d'un nen. La paraula Nadal ve de la paraula "natalici" que vol dir naixement. Celebrem el naixement de Jesús, una persona nascuda fa més de 2.000 anys, en un lloc molt senzill (un estable d'animals o una cova) a un indret anomenat Betlem, població que avui es troba en el territori d'Israel.

Jesús va ser una persona extraordinària per molts motius, que seria llarg d'explicar, i ens va portar un missatge igualment extraordinari, que és el de l'estimació sense límits entre totes les persones com a camí per a ser feliços en la vida.

Tant extraordinari va ser Jesús, que moltes persones creiem que és Déu mateix fet home. Ho creiem perquè així ens ho han explicat els que el van conèixer directament en una cadena de comunicació de persona a persona mai trencada després d'aquests 2.000 anys.

Aquest missatge d'amor i d'estimació és tant important i poderós, si ens el creiem i el practiquem, que cada any volem celebrar el naixement del nen que ens el va portar. Celebrem, per tant, l'aniversari de Jesús.

Abans i després del 25 de desembre

Sabem moltes coses de Jesús i de l'època del seu naixement però, després de 2.000 anys i amb el canvis en la manera de comptar els dies, es fa difícil saber amb total exactament quin és el dia en que va néixer Jesús.

Des de fa temps es diu que va ser la nit del 24 al 25 desembre. A partir del que en sabem, al llarg d'aquest 2.000 anys, la humanitat ha anat imaginant com va ser aquella nit i procura revivre-la cada any per conservar viu el record i no perdre el missatge de l'amor.

Ens agrada pensar que va néixer una nit del 24 al 25 de desembre, perquè precisament aquesta sempre és la nit més llarga de l'any. A partir del dia 25 de desembre, el dia es fa cada cop més llarg i la nit més curta fins arribar a la que és més curta de l'any que serà la del 24 de juny. Que el dia s'allargui ens predisposa també estar més alegres, ja que la llum ens convida més a viure, celebrar i fer festa que no pas la foscor.

Celebrem l'amor que és joia per a tots... i molt més

Entorn al Nadal celebrem i volem viure, en primer lloc, el missatge d'amor per a totes les persones del món, també tot el que la vinguda de Jesús suposa per a molts creients i que és molt bo anar descobrint, també l'alegria de viure que ens porta la perspectiva d'un dia en que les estones de llum són cada cop més llargues.

A més d'aquests motius per celebrar se'n poden viure d'altres, mai estan de més. Per alguns pot ser-ho reunir tota una família que no té oportunitat de veure's sovint, pels que estan enfadats pot ser-ho fer les paus...

Aquest esclat de joia, d'alegria, d'amor, es va escoltant ja abans del dia 25. Moltes coses ens hi preparen i la festa la portem més enllà d'aquesta data, per això les vacances de Nadal duren una bona colla de dies.

Bons desitjos i regals

Una manera de mostrar estimació pels altres és el desitjar-nos mútuament estar bé, per això ens diem bon Nadal o felices festes. Ho posem per les parets, ho posem amb llums al carrer, ens donem postals amb aquest mateix missatge.

També celebrem l'amor estant més predisposats a ajudar-nos, a fer coses els uns pels altres, o regalant-nos coses. Per això, per Nadal, ens agrada recordar amb agraïment a algunes persones significatives i fer-los-hi algun obsequi (abans era costum fer-li al teu metge, per exemple).

També per això, per Nadal s'organitzen més activitat solidàries, més recollides d'aliments, de diners o d'altres coses per aquells que en tenen menys.

L'esperit del Nadal en els regals

Aquest clima de festa i aquestes ganes d'estimar-nos fan que alguns esperits o personatges fantàstics també hi participin i ens facin els seus regals. Sobretot als nens. És un fet misteriós i cal respectar el misteri perquè si no es podria esvaïr l'efecte. És l'esperit del Nadal que es manifesta en fets extraordinaris.

Cada família s'encomana a algun o a alguns d'aquests esperits, amb el que pel motiu que sigui hi tenen una tradicional relació i esperen rebre els seus obsequis, sobretot pels més menuts. També al barri o a l'escola els descobrim i hi juguem.

El Tió

En aquests dies, pot ser que un tronc d'arbre -el Tió-, convenientment alimentat, ens regali llaminadures o altres coses, després de sacsejar-lo amb un bastó. Hi ha diverses cançons o rituals que ho fan possible.

Sant Nicolau, el Pare Noel i Santa Claus

Alguns nens reben regals de Sant Nicolau, una persona molt bona que era molt amic dels nens, però del que en sabem molt poca cosa.

A d'altres els hi porta obsequis l'"Esperit de Nadal", representat per la figura del Pare Noel (el pare del Nadal) que veiem per tot arreu. Aquest mateix esperit altres l'anomenen Santa Claus, perquè així se l'anomena en altres llengües.

També hi ha qui creu que Pare Noel és el mateix esperit de Sant Nicolau que es fa present cada any en aquestes dates per alegrar els infants. Són personatges

misteriosos dels que poc sabem, més enllà de que porten amb ells l'esperit d'aquestes festes. Els esperits els podem representar però no els podem veure realment.

Els Mags o Reis d'Orient

Encara hi ha uns altres personatges dels que sabem que visitaran l'infant Jesús i li feren obsequis en el moment del naixement, fa més de 2.000 anys. Eren reis, o mags, o savis... que venien de l'orient, d'indrets molt llunyans a Betlem.

Avui ens els imaginem com a tres personatges fantàstics de llocs diferents -per això un és blanc, l'altre ros i el tercer negre-.

Els posem al pessebre on representem el naixement de Jesús i els rebem quan, de manera màgica apareixen als pobles i ciutats, el vespre del 5 de gener.

Hi ha qui els escriu demanant regals que solen aparèixer el dia 6 de gener que és quan els cristians recorden la visita d'aquests personatges que va rebre Jesús, sent encara un nadó.

Els regals no són el que més importa

A vegades ens podem deixar aclaparar o esverar pels regals o voler-ne molts. No per tenir-ne més serem més feliços. Si tenim moltes joguines no tindrem temps de jugar amb totes i serà igual que si en tinguéssim moltes menys. També tenir moltes llaminadures ens pot fer molta gràcia, però sabem que quan en mengem més del compte ens fa mal la panxa i això és molt pitjor que tenir-ne poques.

Es bo pensar que encara que els regals ens enlluernin, res valen sense l'esperit que ens els porta o sense l'esperit amb el que de veritat en podem gaudir: L'esperit del Nadal, l'esperit d'estimar-nos, l'esperit de viure contents estant junts, l'esperit d'ajudar-nos i de desitjar el millor per l'altra, l'esperit d'agraïment a qui et fa el regal, tant si el coneixes com si no.

Regalar no és comprar

Tots podem viure a fons aquestes festes no només rebent regals, sinó també fent-ne. No oblideu que fer regals és encara més joiós que rebre'ls. Quan sou petits això potser us costa d'entendre, però a mesura que us feu grans ho entendreu molt bé.

Tots podem regalar. Fer regals no vol dir necessàriament comprar coses, i menys coses cares.

Regals també ho són una paraula amable, un petó, una carícia, un favor, fer una feina per un altra... la llista de regals és infinita -i sense comprar res-.

Que tinguem tots un bon Nadal!